

**ZARZĄDZENIE NR 132/2021
BURMISTRZA MIASTA I GMINY MIRSK**

z dnia 31 grudnia 2021 r.

w sprawie: wprowadzenia „Planu działań krótkoterminowych dla Gminy Mirsk w przypadku wystąpienia nadmiernej emisji szkodliwych substancji w powietrzu”

Na podstawie art. 30 ust. 1 i art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372), oraz Uchwały nr XXI/505/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 lipca 2020 r. w sprawie przyjęcia programu ochrony powietrza dla stref w województwie dolnośląskim, w których w 2018 r. zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu wraz z planem działań krótkoterminowych zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadza się do realizacji „Plan działań krótkoterminowych dla Gminy Mirsk w przypadku wystąpienia nadmiernej emisji szkodliwych substancji w powietrzu”, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Wykonanie zarządzenia powierza się Inspektorowi ds. Zarządzania Kryzysowego i Gospodarki Komunalnej.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Załącznik nr 1
do Zarządzenia nr 132/2021
Burmistrza Miasta i Gminy Mirsk
z dnia 31.12.2021 r.

PLAN DZIAŁAŃ KRÓTKOTERMINOWYCH DLA GMINY MIRSK W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA NADMIERNEJ EMISJI SZKODLIWYCH SUBSTANCJI W POWIETRZU.

Zadaniem Planu Działań Krótkoterminowych, zgodnie z ustawą prawo ochrony środowiska, jest zmniejszenie ryzyka wystąpienia przekroczeń stężeń zanieczyszczeń oraz ograniczenie skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń.

Program ochrony powietrza dla stref w województwie dolnośląskim, w których w 2018 r. zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu został przyjęty Uchwałą nr XXI/505/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 lipca 2020 r.

Z dniem 5 sierpnia 2020 r. powyższa uchwała weszła w życie i w perspektywie najbliższych 6 lat będą realizowane działania, przyczyniające się do poprawy jakości powietrza. W związku z wystąpieniem przekroczeń poziomów dopuszczalnych oraz docelowych pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5, benzo(a)pirenu, ozonu oraz arsenu opracowano plan działań krótkoterminowych dla strefy dolnośląskiej. Spośród źródeł emisji zlokalizowanych na terenie województwa dolnośląskiego, największe oddziaływanie na stan jakości powietrza, w ww. zakresie ma ogrzewanie indywidualne oparte o paliwa stałe, wykorzystywane przez osoby fizyczne w celu dostarczenia ciepłej wody oraz ciepła do pomieszczeń mieszkalnych. Ponadto do wysokich stężeń tych zanieczyszczeń w powietrzu przyczyniają się szczególnie niekorzystne warunki meteorologiczne – występowanie niskich temperatur, brak wiatru oraz inwersja termiczna.

Wprowadzone działania krótkoterminowe nie mogą ograniczać podstawowych potrzeb życiowych mieszkańców tj. możliwości ogrzewania pomieszczeń, w których żyją lub pracują czy korzystania z ciepłej wody. Tak więc zakres działań krótkookresowych, które byłyby skuteczne i przyniosłyby wymierny efekt ekologiczny jest bardzo ograniczony.

Plan Działań Krótkoterminowych opisany w ww. Uchwale wskazuje na konieczność podjęcia działań ochronnych w przypadku wprowadzenia poszczególnych stopni zagrożenia zanieczyszczeniem powietrza.

Ustalono trzy poziomy zagrożenia:

Ø Poziom 1

Żółty - ryzyko przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub docelowych.

Ø Poziom 2

Pomarańczowy - ryzyko przekroczenia poziomów informowania.

Ø Poziom 3

Czerwony - ryzyko przekroczenia poziomów alarmowych.

Użycie wymienionych wyżej poziomów zagrożenia występuje tylko w sytuacjach stwierdzenia ryzyka przekroczeń odpowiednich poziomów. Nie stosuje się poziomów zagrożenia w przypadku stwierdzenia przekroczeń ww. poziomów, jeśli po ich wystąpieniu nie stwierdza się dalszego ryzyka przekroczeń.

Zgodnie z Uchwałą nr XXI/505/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 lipca 2020 r. w sprawie uchwalenia Programu ochrony powietrza dla województwa dolnośląskiego (Dz. U. Z 2020 r. poz. 4389) gmina powinna podjąć działania informowania w momencie przekroczenia poziomu lub ryzyka przekroczenia poziomu alarmowego zanieczyszczeń w powietrzu.

POZIOM I (informacyjny i edukacyjny)

Po otrzymaniu z PCZK powiadomienia o POZIOMIE I Urząd Miasta i Gminy Mirsk zamieszcza taką informację na oficjalnej stronie internetowej (mirsk.pl). Odpowiedzialny za koordynowanie tych informacji jest Inspektor ds. Zarządzania Kryzysowego i Gospodarki Komunalnej.

POZIOM II (informacyjny i operacyjny) Ostrzeżenie

Po otrzymaniu z PCZK powiadomienia o POZIOMIE II Urząd Miasta i Gminy Mirsk zamieszcza taką informację na oficjalnej stronie internetowej (mirsk.pl). Ponadto gmina informuje placówki opiekuńcze (m.in. placówki pomocy społecznej) i placówki oświaty (przedszkola, szkoły wszystkich poziomów), zarówno publiczne jak i niepubliczne (również te, które nie podlegają pod organ).

Informacje przekazuje Inspektor ds. Zarządzania Kryzysowego i Gospodarki Komunalnej przez wysłanie e-maila do wskazanych podmiotów, których listę zawiera załącznik nr 1.

W czasie trwania ogłoszonego POZIOMU II dyrektorzy placówek oświatowych mają obowiązek:

1. Przekazać informacje podopiecznym.
2. Przekazać informacje pisemną (opcjonalnie w formie graficznej) na tablicach ogłoszeniowych placówki.
3. Zastosować środki zapobiegające narażeniu podopiecznych na negatywne skutki złej jakości powietrza np. ograniczenie aktywności fizycznej na otwartej przestrzeni, gier zespołowych, zaniechania spacerów przez zorganizowane grupy, wycieczek pieszych.

POZIOM II ogłasza się na okres 24 godzin.

Podejmowane środki operacyjne przez gminę dla POZIOMU II, to w szczególności:

1. Intensywne kontrole instalacji spalania paliw stałych pod kątem spalania odpadów oraz realizacji zapisów „uchwał antysmogowych”.
2. Kontrole w zakresie zakazu spalania na powierzchni ziemi pozostałości roślinnych z ogrodów oraz zakazu rozpalania ognisk.
3. Zalecenie ograniczenia stosowania kominków, w szczególności dla mieszkańców, którzy mają alternatywne źródło ogrzewania.
4. Zalecenie korzystania z komunikacji zbiorowej zamiast indywidualnej.

Wskaźniki monitorowania dla gminy dla POZIOMU II, to:

ilość przeprowadzonych kontroli spalania paliw, odpadów i pozostałości roślinnych w trakcie trwania POZIOMU II. Straż Miejska w Mirsku po otrzymaniu informacji dotyczącej Poziomu II prowadzi kontrole gospodarstw domowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów i paliw zakazanych do stosowania w „uchwałach antysmogowych” a następnie przekazuje w terminie 5 dni do Inspektora ds. Zarządzania Kryzysowego i Gospodarki Komunalnej kopie protokołów z kontroli.

Minimalna ilość przeprowadzonych kontroli w trakcie trwania Poziomu II: 2 na dzień. Poziom realizacji wskaźnika liczby przeprowadzonych kontroli uzależniony jest od bieżącej, nagłej potrzeby realizacji przez Straż Miejską w Mirsku interwencji rangi wyższej (dot. m.in. ratowania życia i zdrowia człowieka, zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem).

POZIOM III (operacyjny, informacyjny, nakazowo/zakazowy) Alarm smogowy

Po otrzymaniu z PCZK Powiadomienia o POZIOMIE III Urząd Miasta i Gminy Mirsk zamieszcza taką informację na oficjalnej stronie internetowej (mirsk.pl). Ponadto informuje placówki opiekuńcze (m.in. placówki pomocy społecznej) i placówki oświaty (przedszkola, szkoły wszystkich poziomów), zarówno publiczne jak i niepubliczne (również te, które nie podlegają pod organ).

Informacje przekazuje Inspektor ds. Zarządzania Kryzysowego i Gospodarki Komunalnej przez wysłanie e-maila do wskazanych podmiotów których listę zawiera załącznik nr 1.

POZIOM III ogłasza się na 24 godziny.

Podejmowane środki operacyjne przez gminę dla POZIOMU III, to w szczególności:

1. Intensywne kontrole instalacji spalania paliw stałych pod kątem spalania odpadów oraz przestrzegania zapisów „uchwał antysmogowej”.
2. Wzmoczone kontrole w zakresie zakazu spalania na powierzchni ziem pozostałości roślinnych z ogrodów oraz zakazu rozpalania ognisk.
3. Zalecenie ograniczenia palenia w kominkach.
4. Zalecenie korzystania z komunikacji zbiorowej zamiast indywidualnej.

Wskaźniki monitorowania dla gminy dla POZIOMU III, to:

1. Ilość przeprowadzonych kontroli spalania paliw, odpadów i pozostałości roślinnych w trakcie trwania POZIOMU III.
2. Spełnienie obowiązku przekazywania informacji - wersja elektroniczna lub papierowa.
3. Rodzaj wprowadzonych ograniczeń na terenie gminy.

Straż Miejska w Mirsku po otrzymaniu informacji dotyczącej Poziomu III prowadzi kontrole gospodarstw domowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów i paliw zakazanych do stosowania w „uchwałach antyśmogowych” a następnie przekazuje w terminie 5 dni do Inspektora ds. Zarządzania Kryzysowego i Gospodarki Komunalnej kopie protokołów z kontroli.

Minimalna ilość przeprowadzonych kontroli w trakcie trwania Poziomu III: 4 na dzień. Poziom realizacji wskaźnika liczby przeprowadzonych kontroli uzależniony jest od bieżącej, nagłej potrzeby realizacji przez Straż Miejską w Mirsku interwencji rangi wyższej (dot. m.in. ratowania życia i zdrowia człowieka, zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem).

Wrażliwe grupy społeczeństwa (narażone na ryzyko).

Podstawowym środkiem służącym ochronie wrażliwych grup ludności są działania służące dotrzymanywaniu standardów jakości powietrza określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu. Do wrażliwych grup ludności określonych przez Wojewódzkiego Inspektora Sanitaro- Epidemiologicznego zalicza się:

1. **Dzieci i młodzież poniżej 25 roku życia, a także kobiety w ciąży** – szczególnie narażone na szkodliwe działanie podwyższonych stężeń zanieczyszczeń, gdyż dzieci i młodzież spędzają na powietrzu więcej czasu niż osoby dorosłe. Organizm dziecka będąc w fazie wzrostu i ogólnego rozwoju jest szczególnie podatny na pojawianie się zaburzeń zdrowotnych, ponieważ w tej fazie rozwoju najbardziej rozwija się ich odporność i system oddechowy. Dotyczy to również kobiet w ciąży, dla których narażenie na złą jakość powietrza wpływa na rozwój płodowy dziecka. Wśród skutków zdrowotnych można wymienić alergie, długotrwały napadowy kaszel, zapalenie oskrzeli, stany zapalne dróg oddechowych, przewlekłe stany zapalne dróg oddechowych oraz astmę.
2. **Osoby starsze i w podeszłym wieku** – wrażliwość osobnicza w tej grupie wynika z ogólnego osłabienia organizmu związanego z procesem starzenia się, co

w konsekwencji powoduje osłabienie układu odpornościowego, a to z kolei bezpośrednio wpływa na zwiększone ryzyko zachorowania oraz zwężenie naczyń krwionośnych, które prowadzi niejednokrotnie do powstawania zakrzepów.

3. **Osoby z zaburzeniami funkcjonowania układu oddechowego** – pył zawieszony PM10 działa drażniąco na śluzówki dróg oddechowych, po przedostaniu się do płuc niszczy ich komórki, co powoduje przedostawanie się płynów do tkanki płucnej. Szczególnie narażone na szkodliwe działanie pyłu przy odpowiednich stężeniach są osoby z przewlekłymi chorobami układu oddechowego, w szczególności osoby chore na astmę. Możliwość wystąpienia ataków astmy obserwuje się przy wysokich stężeniach pyłu zawieszonego PM10, który zawiera substancje drażniące.
4. **Osoby z zaburzeniami funkcjonowania układu krwionośnego** – bardzo drobny pył zawieszony ma zdolność wnikania w płucach do naczyń krwionośnych, w wyniku czego uszkadza je, powodując zaostrzenie chorób układu krwionośnego, w tym również powstawanie zakrzepów.
5. **Osoby palące papierosy i bierni palacze** – wdychanie dymu papierosowego znacznie osłabia błony śluzowe dróg oddechowych, co ułatwia przenikanie zanieczyszczeń z wdychanego powietrza do tkanek organizmu zwiększając ryzyko zawału serca, udaru mózgu lub może zainicjować proces nowotworowy w wyniku wnikania substancji toksycznych niesionych na pyłe PM10.
6. **Osoby zawodowo narażone na działanie pyłów i innych zanieczyszczeń** – długotrwała ekspozycja w powietrzu pyłu PM10 bezpośrednio wpływa na wzrost stężenia, co powoduje wzrost narażenia na szkodliwe działanie poprzez wnikanie do układu oddechowego i krwionośnego.

Osoby, szczególnie wrażliwe na zanieczyszczenie powietrza powinny unikać przebywania na otwartej przestrzeni w celu uniknięcia długotrwałego narażenia na podwyższone stężenia zanieczyszczeń oraz ograniczyć duży wysiłek fizyczny na otwartej przestrzeni. Osoby chore powinny zaopatrzyć się we właściwe medykamenty i stosować się do zaleceń lekarzy.

Pyły PM10 absorbowane w górnych drogach oddechowych mogą powodować kaszel, trudności z oddychaniem oraz zadyszkę, szczególnie w czasie wysiłku fizycznego. Zwiększają zagrożenie schorzeniami alergicznymi i infekcjami układu oddechowego, kataru siennego i zapalenia alergicznego spojówek a także mogą wywierać szkodliwy wpływ na zdrowie rozwijającego się płodu.

OPRACOWANIE: Inspektor ds. Zarządzania Kryzysowego i Gospodarki Komunalnej Radosław Kuźniar.

**Lista podmiotów powiadamiana w przypadku informacji o przekroczeniu
poziomu szkodliwych substancji w powietrzu**

Lp.	Nazwa jednostki organizacyjnej	Adres jednostki	Nr telefonu	E-mail
1.	Burmistrz Miasta i Gminy	Plac Wolności 39 59-630 Mirsk	75 64 70 440	burmistrz @mirsk.pl
2.	Sekretarz Miasta i Gminy	Plac Wolności 39 59-630 Mirsk	75 6470 442	sekretarz@mirsk.pl
3.	Straż Miejska	Plac Wolności 39 59-630 Mirsk	75 64 70 446	straz.miejska@mirsk.pl
4.	Inspektor ds. Rolnictwa i Ochrony Środowiska	Plac Wolności 39 59-630 Mirsk	75 64 70 445	srodowisko@mirsk.pl
5.	Inspektor ds. kadr, oświaty i służby zdrowia	Plac Wolności 39 59-630 Mirsk	75 64 70 455	oswiata@mirsk.pl
6.	Dyrektor ZGKiM	ul. Mickiewicza 38 59-630 Mirsk	75 78 34 252	dyrektor_zgkim@mirsk.pl
7.	Kierownik MGOPS	Plac Wolności 40 59-630 Mirsk	75 64 13 160	mgops@mirsk.pl
8.	Zespół Szkolno-Przedszkolny	ul. Betleja 32 59-630 Mirsk	75 78 34 223	sekretariat@spmirk.pl
9.	Szkoła Podstawowa	Rębiszów 125 59-630 Mirsk	75 78 39 185	sprebiszow@gmail.com

10.	Szkoła Podstawowa	Giebułtów- Giebułtówek 11 59-630 Mirsk	75 78 34 692	sz.gieb@poczta.onet.pl
11.	Przedszkole Publiczne im. Izerskich Skrzatów	ul. Betleja 27 59-630 Mirsk	75 78 34 277	malgorzata.sniezek.zspmirsk@gmail.com
12.	Twórcze Centrum Rozwoju Malucha "Gniazdko"	ul. Zdrojowa 40 59-630 Mirsk	693 916 895	elaptak@gmail.com